

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์รูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานที่มีการผลิตในปัจจุบัน ทำการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบลวดลายบนเครื่องจักสานประเภทต่าง ๆ ศึกษาลักษณะลวดลายบนเครื่องจักสาน เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานออกแบบลวดลายสำหรับงานจักสาน ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบลวดลายและทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อลวดลายบนเครื่องจักสานนำมาสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จักสาน อันนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์หัตถกรรมเครื่องจักสาน ผู้วิจัยวางลำดับการดำเนินงานดังนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากรและสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. กำหนดสถานที่ดำเนินการศึกษาข้อมูล
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. กำหนดรูปแบบในการวิจัย
5. ติดต่อประสานงานขอเก็บข้อมูลต่อสถานประกอบการและผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จักสาน
6. เก็บรวบรวมข้อมูล
7. วิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผล

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง

- กลุ่มประชากร

การศึกษาวิจัยการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องจักสานเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มประชากรเป็นเครื่องจักสานที่มีการผลิตในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย โดยแบ่งแยกตามเขตภูมิประเทศแบ่งออกเป็น 6 ภาค ดังนี้

1. ภาคกลาง จังหวัดในเขตภาคกลาง ประกอบด้วย 21 จังหวัด

กรุงเทพมหานคร ไม่รวมเป็นจังหวัด

จังหวัดกำแพงเพชร	จังหวัดชัยนาท	จังหวัดนครนายก
จังหวัดนครปฐม	จังหวัดนครสวรรค์	จังหวัดนนทบุรี
จังหวัดปทุมธานี	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	จังหวัดพิจิตร
จังหวัดพิษณุโลก	จังหวัดเพชรบูรณ์	จังหวัดลพบุรี
จังหวัดสมุทรปราการ	จังหวัดสมุทรสงคราม	จังหวัดสมุทรสาคร
จังหวัดสิงห์บุรี	จังหวัดสุโขทัย	จังหวัดสุพรรณบุรี
จังหวัดสระบุรี	จังหวัดอ่างทอง	จังหวัดอุทัยธานี

- กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้จากการจังหวัดที่มีการผลิตจักสานใน 6 ภูมิภาคของประเทศโดยเลือกแบบเจาะจงจากชุมชนในจังหวัดต่าง ๆ ภาคละ 1 : 10 คือ เลือก 1 ชุมชนจาก 10 จังหวัด รวมจำนวน ใช้

1. ภาคกลาง ประกอบด้วย 21 จังหวัด เลือก 2 จังหวัด คือ จังหวัดอ่างทอง และ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. ภาคเหนือ ประกอบด้วย 9 จังหวัด เลือก 1 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่
3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 20 จังหวัด เลือก 2 จังหวัด คือ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดอุบลราชธานี
4. ภาคตะวันออก ประกอบด้วย 7 จังหวัด เลือก 1 จังหวัด คือ จังหวัดตราด เนื่องจากในเขตภาคตะวันออกมีการผลิตจักสานที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน จึงทำการศึกษาเครื่องจักสานของจังหวัดจันทบุรี และเครื่องจักสานในจังหวัดชลบุรี
5. ภาคตะวันตก ประกอบด้วย 5 จังหวัด เลือก 1 จังหวัด คือ จังหวัดราชบุรี
6. ภาคใต้ ประกอบด้วย 14 จังหวัด เลือก 1 จังหวัด คือ จังหวัดพัทลุง

2. กำหนดสถานที่ดำเนินการศึกษาข้อมูล

สถานที่ดำเนินการศึกษาจึงเป็นชุมชนในจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

- จังหวัดอ่างทอง
- จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- จังหวัดเชียงใหม่
- จังหวัดนครราชสีมา
- จังหวัดอุบลราชธานี
- จังหวัดตราด
- จังหวัดจันทบุรี
- จังหวัดชลบุรี
- จังหวัดราชบุรี
- จังหวัดพัทลุง

การฝึกอบรมชุมชน

พื้นที่ใช้ในการฝึกอบรมเป็นการฝึกอบรมชุมชนในจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดอ่างทอง

2. ภาคเหนือ จังหวัดในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย 9 จังหวัด ดังนี้

จังหวัดเชียงราย	จังหวัดเชียงใหม่	จังหวัดน่าน
จังหวัดพะเยา	จังหวัดแม่ฮ่องสอน	จังหวัดลำปาง
จังหวัดลำพูน	จังหวัดอุตรดิตถ์	จังหวัดแพร่

3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 20

จังหวัด

จังหวัดกาฬสินธุ์	จังหวัดขอนแก่น	จังหวัดชัยภูมิ
จังหวัดนครพนม	จังหวัดนครราชสีมา	จังหวัดบึงกาฬ
จังหวัดบุรีรัมย์	จังหวัดมหาสารคาม	จังหวัดมุกดาหาร
จังหวัดยโสธร	จังหวัดร้อยเอ็ด	จังหวัดเลย
จังหวัดสกลนคร	จังหวัดสุรินทร์	จังหวัดศรีสะเกษ
จังหวัดหนองคาย	จังหวัดหนองบัวลำภู	จังหวัดอุดรธานี
จังหวัดอุบลราชธานี	จังหวัดอำนาจเจริญ	

4. ภาคตะวันออก จังหวัดในเขตภาคตะวันออก ประกอบด้วย 7 จังหวัด

จังหวัดจันทบุรี	จังหวัดฉะเชิงเทรา	จังหวัดชลบุรี
จังหวัดตราด	จังหวัดปราจีนบุรี	จังหวัดระยอง
จังหวัดสระแก้ว		

5. ภาคตะวันตก จังหวัดในเขตภาคตะวันตก ประกอบด้วย 5 จังหวัด

จังหวัดกาญจนบุรี	จังหวัดตาก	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
จังหวัดเพชรบุรี	จังหวัดราชบุรี	

6. ภาคใต้ จังหวัดในเขตภาคใต้ ประกอบด้วย 14 จังหวัด

จังหวัดกระบี่	จังหวัดชุมพร	จังหวัดตรัง
จังหวัดนครศรีธรรมราช	จังหวัดนราธิวาส	จังหวัดปัตตานี
จังหวัดพังงา	จังหวัดพัทลุง	จังหวัดภูเก็ต
จังหวัดระนอง	จังหวัดสตูล	จังหวัดสงขลา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี	จังหวัดยะลา	

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้านที่อยู่ในชุมชนต่าง ๆ นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบกับการศึกษาชุมชนหรือสถานที่ที่ผลิตเครื่องจักสาน

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสร้างสรรค์เป็นรูปแบบลวดลาย และการสร้างลาย จำนวน 100 แบบ เลือกรูปแบบลวดลายโดยการสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภค และนำมาจัดทำผลิตภัณฑ์ได้ผลิตภัณฑ์ 10 รูปแบบ

4. กำหนดรูปแบบในการวิจัย

รูปแบบในการดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการสำรวจ (Survey) สถานที่ดำเนินการผลิตเครื่องจักสาน ทำการสัมภาษณ์ (Interview) ผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้าน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และสร้างสรรค์เป็นรูปแบบลวดลาย จำนวน 100 แบบ เลือกรูปแบบลวดลายโดยการสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภค และนำมาจัดทำผลิตภัณฑ์ได้ผลิตภัณฑ์ 10 รูปแบบ

5. ติดต่อประสานงานขอเก็บข้อมูลต่อสถานประกอบการและผู้บริโภคผลิตภัณฑ์จักสาน

การประสานงานขอเก็บข้อมูลใช้วิธีการติดต่อประสานงานกับปราชญ์ชาวบ้าน หัวหน้าชุมชนผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จักสานในชุมชนต่าง ๆ

6. เก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากชุมชนที่มีการผลิตเครื่องจักสานจำนวน 10 ชุมชนในจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

- จังหวัดอ่างทอง
- จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- จังหวัดเชียงใหม่
- จังหวัดนครราชสีมา
- จังหวัดอุบลราชธานี
- จังหวัดตราด
- จังหวัดจันทบุรี
- จังหวัดชลบุรี
- จังหวัดราชบุรี
- จังหวัดพัทลุง

7. วิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผล

การศึกษาวิจัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์จักสานเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการสำรวจ (Survey) สถานที่ดำเนินการผลิตเครื่องจักสาน สัมภาษณ์ (Interview) ผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้าน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เขียนบรรยายเชิงพรรณนาจากข้อมูลจริงที่ได้ และสร้างสรรค์เป็นรูปแบบ ลวดลาย จำนวน 100 แบบ เลือกรูปแบบลวดลายโดยการสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภค โดยใช้ค่าอัตราส่วนร้อยละ (Percentile) และนำระดับความพึงพอใจมาจัดทำผลิตภัณฑ์ได้ผลิตภัณฑ์ 10 รูปแบบ